

Jůva, Vladimír

Závěr

In: Jůva, Vladimír. *Vývoj pedagogického myšlení*. Vyd. 1. Brno: Universita J.E. Purkyně, 1987, pp. 157-158

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/122289>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Z Á V Ě R

Dějiny pedagogiky jsou vzrušujícím dramatem staletého hledání optimálního modelu formování lidské osobnosti. Generace za generací si kladla otázku, jak má vypadat úspěšná výchova mládeže i dospělých, aby odpovídala ekonomickým, sociálně politickým i kulturním podmínkám společnosti, ve které se zrodila a kterou pomáhá upevňovat a rozvíjet. Měnila se ideová východiska výchovy, měnily se její cíle a její obsah, měnily se i její prostředky, formy a metody. V tomto procesu stálého hledání adekvátního výchovného modelu se střetaly tendence pokrokové i reakční a jejich boj byl odrazem boje tříd, států a národů o budoucnost lidské společnosti. Výchovná praxe každé společnosti se odrážela současně v její výchovné teorii, která opět napomáhala tuto praxi měnit a zdokonalovat.

Z tisíců jmen, která historie pedagogiky zaznamenala a ještě zaznamenaná, trvale září takové osobnosti, jako byl Komenský, Rousseau nebo Pestalozzi, Diesterweg, Ušinskij nebo Makarenko. Předešli svou dobu a dali lidstvu pedagogickou inspiraci na celá staletí. Oprávněně si vážíme pokrokového odkazu, který nám dějiny pedagogiky zanechaly. Největší pedagogičtí myslitelé jasně formulovali takové ideály, jako je pedagogický humanismus, pedagogický demokratismus a pedagogický optimismus a vyslovili požadavek všestranného rozvoje osobnosti, těsného sepětí výchovy se životem a její orientace na formování aktivity, samostatnosti a tvořivosti každého jedince.

Socialistická pedagogika se stala důstojným dědicem klasického pedagogického odkazu minulých staletí. Pochopila historickou funkci výchovy jako jednoho z nástrojů pokroku vedle nástrojů ekonomických a politických. Od počátku usiluje o to, aby v duchu nejpokrokovějších ideálů minulosti a s přihlédnutím ke specifickým podmínkám současnosti formovala všestranně rozvinutou osobnost jako uvědomělého, aktivního

a angažovaného socialistického občana. Integruje výchovné potreby spoločnosti s potrebami jedinca a výchovu mládeže i dospelých chápe ako jednu z významných a náročných funkcií socialistického štátu. Současne sjednocuje výchovu školskou s výchovou mimoškolskou a rodinnou v jednotný permanentní proces, ktorý má jedinca provázet na každom kroku jeho života. V mnohostranném odkazu minulosti hledá socialistická pedagogika stálý zdroj inspirace a poučení při řešení optimálního výchovného modelu budoucnosti.